

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Веселин Методиев, НБУ за научните трудове във връзка с конкурс за заемане на академична длъжност доцент, в направление 2.2. История и археология (история на България) с кандидат гл. ас. д-р Димитър Йорданов Гюдуров

За минималните национални изисквания и тези на НБУ.

Главен асистент д-р Димитър Гюдуров притежава научни изследвания, които отговарят на нормативните бюрократични изисквания. Това личи от представените по тези изисквания сведения в справките. Той в пълен смисъл е действителен член на академичната общност на нашия университет. Нямам никакви възражения в тази част от информацията, предоставена ни от колегата.

За изследователската дейност и нейните резултати.

Г-н Гюдуров притежава научна и образователна степен „доктор“, което ми е известно и от факта, че съм бил член на журито по неговата защита. Така той покрива основно изискване от посочените вече количествени критерии.

Колегата Гюдуров е представил като основен труд за конкурса своето изследване „Българите и опиятите. Производство и търговия 1879-1944 г.“, която е издание на НБУ. Общият обем на неговата книга е 269 стр. Той навлезе в област на изследване на българското минало, където се срещат интересите на държавата и обществото, нещо което е в същинския смисъл на думата принос, тъй като теми от тази област дълго време и по различни причини, главно идеологически, не бе във вниманието на нашата историография. Какво се е случвало с българите някак не бе важно. Важното бе какво се случва с българската държава, а че тя има смисъл поради съществуването на българската нация, това като че ли имаше смисъл само ако е свързано с революционните борби. Ето защо д-р Гюдуров започна работата си буквално на празно място.

Специално внимание трябва да отделя на работата по това изследване в българските архиви. Един от най-големите комплекси на исторически извори за времето от 1879 до 1944 г. е фондът на Министерството на вътрешните работи и здравеопазването. Между другото, когато се прочете

текста на колегата става доста по ясно защо тези на пръв поглед различни ресори на държавно управление са в една централна държавна институция. Българската държава в своето буржоазно-демократично време е полагала истински усилия за справяне с новите предизвикателства.

Особено важен принос е представянето на производството и търговия с опии като обикновена стопанска дейност и разбиране след Първата световна война за заплахите, които се съдържат в тази дейност. Д-р Гюдуров ни запознава за първи път, за реалното използване от страна на българите на тези вещества. И тук не става дума за някакви фолклорни представи, а за действителната статистика на държавата.

В заключение да подчертая, че монографията не само отговарят на количествени изисквания на българската научна бюрокрация, но и е рядко интересно историческо четиво, предизвикало основателен интерес в широк кръг на българската интелигенция.

Колегата е представил и своите научни изследвания в областта на българската нова история извън темата на тази монография. Специално внимание искам да обърна на факта, че д-р Гюдуров има завършен монографичен текст на друг проблем от социалната ни история във времето след 1879 г. до Втората война, а и е посочил последната по време тема, която разработва и е напреднал значително. Всички публикувани тестове са представени в регистрите на НАЦИД. Така той е изпълнил и тези количествени изисквания.

В предоставените материали колегата е посочил и всички необходимо от нормативната база цитирания.

От представеното до тук е ясно, че колегата общо **дава повече** от минималните изисквания на закона.

За дейността като член на академичната общност на НБУ.

През последните няколко години колегата Гюдуров извървя значителен път като активен участник в учебната и преподавателската дейност в нашия университет. Той интегрира своите научни интереси и в средите на други изследователски общности, извън тези на историческите занимания в НБУ. От кратко време се нагърби и с организационната работа на директор на учебната програма по история.

Д-р Гюдуров има принос в почти всички дейности на департамент „История“ извън реализирането на учебния процес – четене на лекции и провеждането на семинари. Убеден съм, че няма научна изява на колегията към която той да не е съпричастен.

Работата на колегата със студентската общност също е на добро ниво. Разговорите и съвети на колегите от различните курсове е негово постоянно задължение, което по мое мнение той извършва с желание и интерес на университетски преподавател.

Лично мнение от работата на колегата Гюдуров.

Познавам Димитър от времето в което бе студент в НБУ. Познавам и неговите първоначални изследователски интереси в Института за исторически изследвания в БАН. В последствие взе, според мен, разумно решение да продължи своята аспирантура в нашия университет. Така стана част от тази общност, към която принадлежи и в момента. В годините сме провели десетки, а може би и стотици разговори по теми от историята ни като общество и държава. Използвал съм неговите знания и в мои лекции. Д-р Гюдуров има човешки качества, които са особено важни за един университетски преподавател – добронамереност, вникване в аргументите на другия, внимание и упоритост при изучаването на исторически извори. Абсолютно сигурен съм, че във времето неговите научни търсения ще отворят нови и нови страници от българското минало. Това е именно моето лично мнение.

Препоръки.

Да продължи активно изследването на историята на българската държава и общество, особено в периода между двете световни войни.

Заклучение.

Всичко споменато до тук ми дава основание да препоръчам гл. ас. д-р Димитър Гюдуров да бъде допуснат до избор за доцент от Академичния съвет на НБУ, където колегите могат убедено да гласуват за неговия избор на академичната длъжност доцент. С това ще направят още една стъпка по посока на развитието на академичния състав на НБУ.

8 февруари 2023 г.

проф. д-р Веселин Методиев